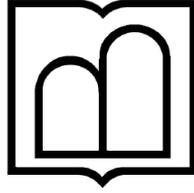

الله أكبر

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای جراحی دندانپزشکی

عنوان:

بررسی بار اقتصادی جراحی ایمپلنت بر خانوار شهری استان اردبیل در سال ۱۴۰۱

استادان راهنما:

دکتر سهیلا دریسواوی

استادان مشاور:

دکتر مهدی رهبر

دکتر حامد زندیان

نگارش:

رضا سواره

تقدیم

این پایان نامہ را بہ پدر و مادر عزیزم تقدیم می کنم

تقدیر و سپاسگزاری

باتقدیر و تشکر شایسته از استاد فرهیخته و فرزانه خانم دکتر سهیلا دیسای که با نکته‌های دلاویز و گفته‌های بلند، صحیفه‌های سخن

را علم پرور نمود و همواره راه‌ها و راه‌کشای نگارنده در اتمام و اكمال پایان نامه بوده است. بدین وسیله از بزرگواری، حسن

سلوک و حمایت بی دریغ ایشان تشکر کرده و برای ایشان طول عمر توأم با سربلندی را آرزو مندم.

از استاد فاضل و اندیشمند جناب آقای دکتر مهدی رهبر و دکتر حامد زندیان به عنوان استاد مشاور که همواره نگارنده را مورد

لطف و محبت خود قرار داده اند، کمال تشکر را دارم.

همچنین این جانب بر خود وظیفه میدانم در کسوت شاگردی از زحمات و خدمات ارزشمند استادی که انقدر دانشنده

دندان‌پریشی اردیل تقدیر و تشکر نمایم.

چکیده

بررسی بار اقتصادی جراحی ایمپلنت بر خانوار شهری استان اردبیل در سال ۱۴۰۱

مقدمه: با وجود مزایای زیاد ایمپلنت‌های دندانی استفاده از آن هنوز هم از نظر هزینه موضوعی بحث‌برانگیز است. هیچ مطالعه‌ی هزینه‌ای در ایران وجود ندارد که به طور دقیق هزینه‌ها و مزایای این درمان را ارزیابی کند، بنابراین مطالعه‌ی حاضر با هدف بررسی بار اقتصادی جراحی ایمپلنت بر خانوار شهری استان اردبیل در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰ انجام پذیرفت.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت توصیفی-تحلیلی و مقطعی انجام شد. در این مطالعه بار اقتصادی جراحی ایمپلنت با روش هزینه‌ی بیماری و بر اساس روش سرمایه‌ی انسانی برآورد شد. بر اساس محتوا و هدف در این مطالعه از رویکرد مبتنی بر شیوع استفاده شد. به منظور انجام این مطالعه از چک‌لیست تهیه شده بدین منظور استفاده شد. جامعه‌ی آماری بیماران مراجعه کننده به مراکز دولتی و خصوصی ارائه خدمات دندانپزشکی در سطح شهرستان اردبیل به روش نمونه‌گیری تصادفی بود و حجم نمونه ۱۶۰ نفر محاسبه شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم افزار SPSS نسخه‌ی ۲۱ و نرم افزار اکسل انجام شد.

نتایج: نتایج بررسی نشان داد که هزینه‌ی کل جراحی ایمپلنت به ازای هر واحد (۱۱۸۶۸۰۷۴۴ ریال) بود که ۸۲/۱۱ درصد این هزینه‌ها مربوط به هزینه‌های مستقیم پزشکی و ۱۰/۹۲ درصد مربوط به هزینه‌های مستقیم غیر پزشکی و ۶/۹۷ درصد مربوط به هزینه‌های غیرمستقیم پزشکی بود. همچنین میزان بار اقتصادی جراحی ایمپلنت بر جامعه‌ی اردبیل ۷۱ تریلیون و ۴۶۷ میلیارد و ۶۲ میلیون و ۲۳۵ هزار و ۶۳۵ ریال برآورد گردید.

نتیجه‌گیری: جراحی ایمپلنت هزینه‌ی بسیار هنگفتی را بر جامعه تحمیل می‌کنند، بنابراین با برنامه‌ریزی‌های لازم برای پیشگیری از پوسیدگی دندان، می‌توان از بار اقتصادی تحمیل‌شده جراحی ایمپلنت به جامعه‌ی اردبیل در آینده کاست.

کلمات کلیدی: ایمپلنت، بار اقتصادی، هزینه.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
.....	چکیده
فصل اول: معرفی پژوهش	
۷.....	۱-۱. مقدمه، بیان مساله و ضرورت اجرای پژوهش.....
۹.....	۲-۱. اهداف پژوهش.....
۹.....	۳-۱. هدف کلی.....
۹.....	۴-۱. اهداف اختصاصی.....
۹.....	۵-۱. اهداف کاربردی.....
۹.....	۶-۱. سؤالات پژوهش.....
۱۰.....	۷-۱. تعریف واژه‌ها.....
فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه‌ی تحقیق	
۶.....	۱-۲. مقدمه.....
۶.....	۲-۲. مبانی نظری پژوهش.....
۶.....	۱-۲-۲. ایمپلنت.....
۷.....	۲-۲-۲. جراحی ایمپلنت.....
۷.....	۳-۲-۲. تاریخچه‌ی جراحی ایمپلنت.....
۸.....	۴-۲-۲. مزایای کاربرد ایمپلنت‌های دندانی.....
۹.....	۵-۲-۲. اهمیت و رشد جراحی ایمپلنت.....
۱۱.....	۶-۲-۲. تاریخچه‌ی بار اقتصادی بیماری‌ها.....
۱۲.....	۷-۲-۲. بار اقتصادی بیماری‌ها.....
۱۲.....	۸-۲-۲. تقسیم‌بندی انواع هزینه‌ها.....
۱۳.....	۱-۸-۲-۲. هزینه‌های مستقیم پزشکی (Medical Direct Costs).....
۱۳.....	۲-۸-۲-۲. هزینه‌های مستقیم غیر پزشکی (هزینه‌های بیمار و خانواده‌ی وی).....
۱۴.....	۹-۲-۲. روش‌های محاسبه‌ی هزینه‌های مستقیم.....
۱۵.....	۱۰-۲-۲. هزینه‌های غیرمستقیم (هزینه‌های مربوط به تولید از دست رفته).....
۱۵.....	۱۱-۲-۲. روش‌های محاسبه‌ی هزینه‌های غیرمستقیم.....
۱۶.....	۱-۱۱-۲-۲. هزینه‌های نامحسوس.....
۱۶.....	۲-۱۱-۲-۲. هزینه‌های پیشگیری و درمان.....
۱۸.....	۱۲-۲-۲. انواع روش‌های هزینه‌یابی و تحلیل هزینه‌ها در حوزه‌ی سلامت.....
۱۹.....	۱-۱۲-۲-۲. هزینه‌یابی جذبی.....

- ۲۰-۲-۱۲-۲. هزینه‌یایی نهایی (متغیر).....
- ۲۱-۳. مروری بر پیشینه‌ی تحقیق.....
- ۲۱-۳-۱. پیشینه‌ی پژوهش در ایران.....
- ۲۱-۳-۲. پیشینه‌ی پژوهش در خارج.....
- ۲۴-۳-۳. جمع‌بندی پیشینه‌های پژوهش.....

فصل سوم: مواد و روش‌ها

- ۲۳-۱. نوع مطالعه و روش پژوهش.....
- ۲۳-۲. جامعه‌ی آماری پژوهش.....
- ۲۳-۳. معیارهای ورود و خروج به مطالعه.....
- ۲۳-۴. حجم نمونه و روش نمونه‌گیری.....
- ۲۳-۵. ابزار و روش گردآوری داده‌ها.....
- ۲۷-۶. زمان و مکان انجام پژوهش.....
- ۲۸-۷. متغیرهای پژوهش.....
- ۲۹-۸. روش‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها.....
- ۲۹-۹. ملاحظات اخلاقی.....

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

- ۳۰-۱-۴. آمار توصیفی.....
- ۳۰-۱-۱-۴. وضعیت بیماران دریافت‌کننده ایمپلنت بر اساس شهرهای اردبیل.....
- ۳۱-۲-۱-۴. جنسیت بیماران مورد بررسی.....
- ۳۲-۳-۱-۴. سن بیماران مورد بررسی.....
- ۳۳-۴-۱-۴. تحصیلات بیماران مورد بررسی.....
- ۳۴-۵-۱-۴. شغل بیماران مورد بررسی.....
- ۳۵-۶-۱-۴. تعداد ساعات اشتغال در روز بیماران مورد بررسی.....
- ۳۶-۷-۱-۴. نوع بیمه‌ی پایه در بیماران مورد بررسی.....
- ۳۷-۸-۱-۴. بیمه‌ی تکمیلی در بیماران مورد بررسی.....
- ۳۸-۹-۱-۴. نسبت همراه بیمار با بیمار در زمان جراحی ایمپلنت.....
- ۳۹-۱۰-۱-۴. تعداد دندان‌های ایمپلنت شده در بیماران مورد بررسی.....
- ۴۰-۲-۴. آمار تحلیلی.....
- ۴۰-۱-۲-۴. هزینه‌های مستقیم پزشکی.....
- ۴۲-۲-۲-۴. هزینه‌های مستقیم غیرپزشکی.....
- ۴۴-۳-۲-۴. هزینه‌های غیرمستقیم پزشکی.....
- ۴۵-۴-۲-۴. کل هزینه‌های جراحی ایمپلنت.....
- ۴۶-۵-۲-۴. بار اقتصادی بیماری در کل جامعه با نرخ تنزیل.....

فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادهای پژوهش

۴۷	۱-۵. بحث
۵۰	۲-۵. نتیجه‌گیری
۵۱	۳-۵. محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش
۵۱	۱-۳-۵. پیشنهادها
۵۱	۲-۳-۵. محدودیت‌ها
۵۲	منابع

فهرست جدول‌ها

عنوان

صفحه

جدول ۳-۱: متغیرهای مورد بررسی.....	۲۸
جدول ۴-۱: درصد فراوانی بیماران دریافت‌کننده‌ی ایمپلنت بر اساس شهرهای اردبیل.....	۳۰
جدول ۴-۲: درصد فراوانی جنسیت بیماران مورد بررسی.....	۳۱
جدول ۴-۳: درصد فراوانی سن بیماران مورد بررسی.....	۳۲
جدول ۴-۴: درصد فراوانی تحصیلات بیماران مورد بررسی.....	۳۳
جدول ۴-۵: درصد فراوانی شغل بیماران مورد بررسی.....	۳۴
جدول ۴-۶: درصد فراوانی تعداد ساعات اشتغال در روز بیماران مورد بررسی.....	۳۵
جدول ۴-۷: درصد فراوانی نوع بیمه‌ی پایه در بیماران مورد بررسی.....	۳۶
جدول ۴-۸: درصد فراوانی داشتن بیمه‌ی تکمیلی در بیماران مورد بررسی.....	۳۷
جدول ۴-۹: درصد فراوانی نسبت همراه بیمار با بیمار.....	۳۸
جدول ۴-۱۰: درصد فراوانی تعداد دندان‌های ایمپلنت شده.....	۳۹
جدول ۴-۱۱: هزینه‌های مستقیم پزشکی جراحی ایمپلنت.....	۴۱
جدول ۴-۱۲: درصد هزینه‌های مستقیم پزشکی.....	۴۱
جدول ۴-۱۳: هزینه‌های مستقیم غیرپزشکی جراحی ایمپلنت.....	۴۳
جدول ۴-۱۴: هزینه‌های غیرمستقیم پزشکی جراحی ایمپلنت.....	۴۴
جدول ۴-۱۵: کل هزینه‌های جراحی ایمپلنت.....	۴۵

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

- نمودار ۴-۱: درصد بیماران دریافت‌کننده‌ی ایمپلنت بر اساس شهرهای اردبیل ۳۰
- نمودار ۴-۲: درصد جنسیت بیماران مورد بررسی ۳۱
- نمودار ۴-۳: درصد سن بیماران مورد بررسی ۳۲
- نمودار ۴-۴: درصد تحصیلات بیماران مورد بررسی ۳۳
- نمودار ۴-۵: درصد شغل بیماران مورد بررسی ۳۴
- نمودار ۴-۶: درصد فراوانی تعداد ساعات اشتغال در روز بیماران مورد بررسی ۳۵
- نمودار ۴-۷: درصد نوع بیمه‌ی پایه در بیماران مورد بررسی ۳۶
- نمودار ۴-۸: درصد داشتن بیمه‌ی تکمیلی در بیماران مورد بررسی ۳۷
- نمودار ۴-۹: درصد نسبت همراه بیمار با بیمار ۳۸
- نمودار ۴-۱۰: درصد تعداد دندان‌های ایمپلنت شده ۳۹
- نمودار ۴-۱۱: درصد هزینه‌های مستقیم پزشکی در شرایط عادی ۴۲
- نمودار ۴-۱۲: درصد هزینه‌های مستقیم غیرپزشکی جراحی ایمپلنت ۴۳
- نمودار ۴-۱۳: درصد هزینه‌های غیرمستقیم پزشکی جراحی ایمپلنت ۴۴
- نمودار ۴-۱۴: مقایسه‌ی درصد کل هزینه‌های جراحی ایمپلنت ۴۵